

GEMEENTEBESTUUR

Rekenkamer Venlo
t.a.v. de voorzitter, mevrouw K. Peters
Postbus 3434
5902 RK Venlo

uw kenmerk -
uw brief d.d. 13 september 2023

ons kenmerk 81455
behandelaar mr. J.W.G. Felix
telefoonnummer +31 77 3596609
e-mail jo.felix@venlo.nl
collegebesluit d.d. 26 september 2023
bijlage(n) 0
datum **27 SEP. 2023**

onderwerp Bestuurlijk wederhoor Rekenkameronderzoek 'Begrotingsresultaten doorgelicht – Overschotten: beleid of toeval?'

Geachte mevrouw Peters,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw bestuurlijk rapport inzake het Rekenkameronderzoek 'Begrotingsresultaten doorgelicht – Overschotten: beleid of toeval?'. Wij waarderen uw inspanningen en reageren hierbij graag op uw bevindingen en de door u getrokken conclusies.

Wij herkennen ons in uw analyse en conclusie dat de positieve rekeningresultaten in de afgelopen jaren voornamelijk te verklaren zijn door de wijze van bekostiging door de Rijksoverheid. Ook de mate waarin de Venlose begroting afhankelijk is van het gemeentefonds heeft ons niet verbaasd. We merken daarbij wel op dat de voeding uit het gemeentefonds natuurlijk een basis vindt in de maatstaven, specifieke kenmerken of verantwoordelijkheden die uiteindelijk resulteren in de omvang van deze geldstroom. Kortom, geldstroom en inhoudelijke opgaven horen bij elkaar en die laatste is, gegeven de karakteristieken van onze gemeente, behoorlijk.

Uw bevindingen en conclusie ten aanzien van de mate van beleidsvrijheid is interessant. Beleidsvrijheid is echter niet hetzelfde als bestedingsvrijheid. Natuurlijk is de mate waarin baten en lasten zijn (bij) te sturen tussen beleidsvelden niet gelijk, maar evenmin is er sprake van een rigide indeling in gebonden uitgaven en vrije bestedingsruimte. Hoewel u dit ook niet betoogt, menen wij dat het goed is om dit nogmaals te benadrukken. Wij herkennen de behoefte bij de gemeenteraad om hier meer gevoel bij te krijgen. In het kader van de doorontwikkeling van de P&C-cyclus willen wij graag, samen met de auditcommissie, nader verkennen of en op welke wijze in deze behoefte kan worden voorzien.

U attendeert ons in uw conclusies op de koppeling tussen de Venlose raadsprogramma's en de bij landelijke vergelijkingen gehanteerde taakvelden en attendeert ons hierop alert te zijn. Venlo kent, net als de meeste Nederlandse gemeenten, een programmabegroting. De indeling is, door onze gemeenteraad nadrukkelijk geënt op de belangrijkste maatschappelijke opgaven. Met als doel om onze activiteiten voortdurend te beoordelen en af te wegen in het licht van onze strategische visie Venlo 2040. En, belangrijk, de gemeenteraad daartoe met het daarop toegesneden instrument te accommoderen mede gerelateerd aan de met de gemeenteraad ontwikkelde indicatoren zoals opgenomen in 'Meetbaar Venlo'.

De door u bij uw analyse gekozen insteek is een andere dan zoals die wordt gehanteerd en is vastgesteld door de gemeenteraad van Venlo. U maakt gebruik van financieel-technische IV3-cijfers op taakveldniveau. De taakvelden kennen echter enkel een 'cijfermatige' koppeling met de programma's. Het is derhalve van een ander abstractieniveau, kent dus een andere dwarsdoorsnede dan de Venlose programma-indeling waarmee de inhoudelijke koppeling ontbreekt met de taakvelden.

Vervolgens presenteert u op cijfermatige wijze, op basis van deze taakvelden en de oorspronkelijke begroting, door u geconstrueerde clusters, waarbij u zoekt naar mogelijke verschillen, toelichtingen en verklaringen vanuit de begroting, tussentijdse rapportages (inclusief begrotingswijzigingen en prognosecijfers) en verantwoording op programma(lijn)niveau van de gemeente Venlo.

Deze documenten zijn in Venlo echter niet gebaseerd op individuele taakvelden of op de door u geconstrueerde clusters, maar op programma's en programmalijnen welke gebaseerd zijn op wet- en regelgeving en besluiten van de gemeenteraad (o.a. financiële verordening).

Kortom, u hanteert een andere (dan de formeel vastgestelde en door ons gehanteerde) dwarsdoorsnede en norm, komt daarmee (mogelijk) tot andere uitkomsten en geeft vervolgens aan deze niet of deels te kunnen verklaren uit begrotings- en verantwoordingsdocumenten en tussentijdse rapportages. In uw rapportage besteedt u aandacht aan de argumentatie voor de gemaakte keuzes. Dit maakt reflectie mogelijk en tegen die achtergrond waarderen wij uw inspanningen. Wij willen echter het risico benadrukken dat het niet ondenkbeeldig is dat dit kan leiden tot onjuiste interpretaties en kwalificaties en daarmee tot een mogelijke onjuiste (inhoudelijke) duiding.

De door u gesignaleerde uitgavenniveaus met betrekking tot jeugdzorg, sociale werkvoorziening, inkomensondersteuning en Wmo herkennen wij. De door u gesignaleerde afwijkingen (ten opzichte van het gemiddelde van de G40-gemeenten) ten aanzien van de inkomensondersteuning (bijstand) en Wmo worden door ons als zodanig niet onderkend en verdienen wat ons betreft derhalve een nadere duiding.

De nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 2023, op basis van een nieuw objectief verdeelmodel, leidt mogelijk tot een grotere geldstroom. Gegeven de ontvangen adviezen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB), de VNG en de reacties van gemeenten hebben de

fondsbeheerders hieraan een gemaximeerd ingroeipad gekoppeld met een onderzoeksagenda. De realiteit gebiedt hierbij op te merken dat de voortgang op deze ontwikkeling al een lange doorlooptijd kende en nu door de demissionaire status van het kabinet wellicht opnieuw vertraging oploopt en ook onzekerder is geworden. We merken daarbij op dat de inhoudelijke opgaven zich tegelijkertijd wel nadrukkelijk manifesteren en de onzekerheid ook op dit onderdeel van toepassing blijft.

Tot slot. Uw rapport heeft de titel 'Begrotingsresultaten doorgelicht', met als ondertitel 'Overschotten, beleid of toeval?'. Vooropgesteld, de gemeente Venlo stelt geen begrotingen vast waarin expliciet wordt gestuurd op een positief saldo (een positief begrotingsresultaat). Daarnaast is ook de realisatie van een financieel positief rekeningresultaat geen doel van onze gemeentelijke bestedingshuishouding. Dat laat onverlet dat de gemeente Venlo er de afgelopen jaren bewust voor heeft gekozen om – ter versterking van onze financiële positie – een stringent financiële koers te varen waarbij nadelen dienden te worden opgevangen en voordelen ten gunste werden gebracht van het rekeningresultaat. Dit uiteraard met een scherp oog voor de bestuurlijk vastgestelde inhoudelijke doelen en de daarvoor door de gemeenteraad beschikbaar gestelde middelen.

Vanuit een constructieve grondhouding gaan wij met de raad, en in het verlengde daarvan met de auditcommissie in het kader van de doorontwikkeling P&C, in gesprek over de vraag op welke wijze we dit instrument verder kunnen verbeteren. Een traject dat reeds eerder in gang gezet is en waarbij in goede afstemming al de nodige resultaten zijn bereikt.

Wij danken u voor de gelegenheid om onze bestuurlijke reactie aan u kenbaar te maken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten